

Hlavný kontrolór mesta BARDEJOV

Odborné stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu Mesta Bardejov na rok 2015 a roky 2016, 2017

V zmysle ust. § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám k návrhu rozpočtu mesta na rok 2015, viacročného rozpočtu na roky 2016, 2017 a k návrhu programového rozpočtu toto

o d b o r n é s t a n o v i s k o

Návrh rozpočtu je vypracovaný v súlade s ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti, so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

Rozpočet je spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia a ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy. Rozpočet je zostavený ako prebytkový + 66 632 €, zapojením finančných operácií je vyrovnaný (viď tab. č. 1).

Zákon roka, ktorým štátny rozpočet pre rok 2015 nesporne je, bol v NR SR prijatý historicky expresne rýchlo, takže dáva samosprávam priestor, aby bol rozpísaný aj dole na obce, a tak kalkul obcí s úsporným rozpočtovým provizóriom stratil opodstatnenie. Rozpočet 2015 je podobný rozpočtu z roku 2014, má v sebe zachovanú pokrízovú dynamiku rastu, i keď musím konštatovať, že takmer polovica programov je chudobnejšia než vlani. Ide o programy „Služby občanom, Šport, Cestovný ruch, Verejné osvetlenie, Starostlivosť o pamiatky a Sociálne zabezpečenie, nesúce v sebe regres. Kapitálový rozpočet obsahuje skromné dva granty, ale Mesto počíta, že dáky grant ešte príde. Doposiaľ to vždy tak bolo. Pred štyrmi rokmi začali poslanci v ozdravnom režime. Ich ambície boli okamžite zmrazené. Kvôli možným rizikám má preto Mesto otvorené dvere k úveru, ktorým by mohlo hrozbu Mestského hnedého priemyselného parku Bardejov, či rozbehnuté investičné akcie, Futbalový štadión, Centrálna mestská zóna a Digitalizácia kina, eliminovať. Každopádne treba mať na zreteli, že vztýčený ukazovák pri výdavkovej časti plnenia nastaveného rozpočtu Mesta pre rok 2015 je v tomto prípade na mieste.

Tab. č. 1: Sumárne rozpočtové ukazovatele

Príjmy bežného rozpočtu	19 444 684
Výdavky bežného rozpočtu	18 209 419
+ prebytok	+ 1 235 265
Príjmy kapitálového rozpočtu	515 000
Výdavky kapitálového rozpočtu	1 683 633
- schodok	- 1 168 633
Príjmové finančné operácie	895 000
Výdavkové finančné operácie	961 632
- schodok	- 66 632
Objem bež. a kapit. príjmov mesta celkom	19 959 684
Objem bež. a kapit. výdavkov mesta celkom	19 893 052
+ prebytok	+ 66 632

A. ROZPOČET PRÍJMOV

A. 1. Bežné príjmy

Po zohľadnení ukazovateľov návrhu štátneho rozpočtu verejnej správy a schválení sadzieb miestnych daní a poplatkov pre rok 2015, predložil primátor mesta návrh rozpočtu, v ktorom:

- podielové dane sú v porovnaní s rokom 2014 vyššie o	5,3 %
- daň z nehnuteľností je vyššia o	0,4 %
- dane za tovary a služby vyššie o	1,9 %
- príjmy z podnikania a vlastného majetku nižšie o	- 20,7 %
- administratívne poplatky vyššie o	0,1 %
- príjmy úrokov z účtov sú na úrovni roku 2014	0 %
- iné nedaňové príjmy vyššie o	13,6 %
- granty a transfery vyššie o	1,5 %

Najväčšiu zložku bežného rozpočtu príjmov predstavuje príjem zo štátneho rozpočtu – Výnos z dane z príjmov fyzických osôb, tzv. podielová daň. Predpokladaný príjem z miestnych daní je vyšší, u dane z nehnuteľností o 5 tis. € a u ostatných daní o cca 20 tis. €. Súvisí to s miernym navýšením sadzby dane z nehnuteľností pre podnikateľské subjekty a so zrušením projektu ekonomického zvýhodnenia občana pri aktívnom separovaní komunálneho odpadu, kde v roku 2015 sa už neráta so žiadnymi úľavami zo separovania komunálneho odpadu.

Výrazne nižšie budú príjmy z prenájmu pozemkov pre Mestské lesy Bardejov, s.r.o. (nižšie o 275 tis. €). S miernym nárastom v reálnom vyjadrení sa počíta pri iných nedaňových príjmoch (z výťažkov hier a lotérií) o 13,5 tis. €.

A. 2. Kapitálové príjmy

Kapitálové príjmy sú minimálne, plánuje sa len s grantom na digitalizáciu kina (35 000 €) a grantom na záchranu a obnovu kultúrnych pamiatok (480 000 €), ktorý je zakomponovaný v štátnom rozpočte z dôvodu členstva Slovenskej republiky v UNESCO a zapísania Historického jadra mesta Bardejov, vrátane židovského suburbia do Zoznamu

svetového kultúrneho dedičstva. S príjmom z predaja pozemkov a nehnuteľností sa v rozpočte neplánuje.

B. ROZPOČET VÝDAVKOV

Bežné a kapitálové výdavky

Návrh rozpočtu je rozdelený do trinástich programov:

1 - Služby občanom	8 - Životné prostredie a územný plán mesta
2 - Bezpečnosť	9 - Verejné osvetlenie
3 - Doprava	10 - Kultúra a médiá
4 - Vzdelávanie	11 - Starostlivosť o pamiatky
5 - Šport	12 - Sociálne zabezpečenie
6 - Manažment a správa mesta	13 - Bývanie a občianska vybavenosť
7 - Cestovný ruch a rozvoj podnikania	

% z celkového rozpočtu výdavkov

Mesta a RO

- program: Služby občanom	1 %
- program: Bezpečnosť	3 %
- program: Doprava	8 %
- program: Vzdelávanie	44 %
- program: Šport	5 %
- program: Manažment a správa mesta	12 %
- program: Cestovný ruch	3 %
- program: Životné prostr. a územný plán	7 %
- program: Verejné osvetlenie	2 %
- program: Kultúra a médiá	2 %
- program: Starostlivosť o pamiatky	2 %
- program: Sociálne zabezpečenie	9 %
- program: Bývanie a občianska vybavenosť	2 %

Z programového koláča rozdeleného na trinásť častí je zrejmé, že najväčší diel zhltnie školstvo, a ak k nemu priradíme úrad, seniorov, dopravu a životné prostredie, ostáva osem čakateľov na zvyšných 20 % financií, čo z akéhokolvek hľadiska nabáda k prehodnoteniu všetkých programov v rozpočte Mesta v nadväznosti na konkrétny podiel programov na celkových výdavkoch rozpočtu pre rok 2015.

Program 1: Služby občanom

2015/2014 (+ nárast, - pokles)

- 6 368 €

Volebný rok skončil, aj dotácie pre cirkvi tento rok. Tretí sektor zatiaľ tiež nemá čo rátať, musí počkať buď na rozpočtovú zmenu alebo na iné zdroje.

Program 2: Bezpečnosť

2015/2014

+ 79 051 €

Ak bude dostatok práce, ak štát bude podporovať aktivačné práce, aby sa do nich zapojilo čo najviac Rómov, tohtoročné personálne vytvorenie samostatného policajného „okrsku“ na Vinbargu so štyrmi policajtmi a kompletným vybavením nebude potrebné

kopírovať v blízkej dobe na Poštárke. O bezpečnosť by malo byť v meste postarané. V programe sa našli aj financie na každoročne organizovanú a obľúbenú súťaž dobrovoľných hasičov.

Program 3: Doprava

2015/2014

+ 107 937 €

Podobne ako pred štyrmi rokmi, bude treba poplatiť zmluvné záväzky za rozsiahlu rekonštrukciu komunikácií a rozšírenie parkovísk v meste. Teší nás nižšia strata (cca 50 tis. €) za rok 2013 na MHD, ktorú splatíme podľa dohody v roku 2015. Bapos sa zasa nemusí obávať snehovej kalamity, pretože má na miestne komunikácie pridané.

Program 4: Vzdelávanie

2015/2014

+ 215 752 €

V rozpočte je zohľadnené zvýšenie tarifných plátov pedagogických zamestnancov a ostatných zamestnancov podľa navrhovanej kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa. Zohľadnené je aj financovanie subjektov poskytujúcich výchovu a vzdelávanie, ktorých zriaďovateľom je obec, fyzická osoba, právnická osoba alebo cirkev, i keď treba pripustiť, že dosiahnuť pri týchto subjektoch konsenzus pri určení výšky dotácie na žiaka v meste a žiaka v inej zriaďovateľskej pôsobnosti je nadpozemskou úlohou, resp. z kategórie sci-fi.

ZUŠ je na hrane prežitia, investične už zopár rokov stagnuje, a tak by nutne potrebovala doplniť hudobné nástroje, učebné pomôcky a materiál pre všetky odbory.

Rozpad CVC začal pred štyrmi rokmi, kedy ubudlo 50 % detí a je jasné, že v takejto forme a s nezmeneným počtom pracovníkov už nemá šancu. Otázkou zostáva, či ho prv zlikviduje zmena organizačnej štruktúry alebo Xawax, a.s., ktorý už istým spôsobom na to súhlas má.

Novým prvkom v programe je umná rezerva vo výške 64 620 € na údržbu, drobné opravy a havárie, ktorým sa prosto vyhnúť v školskom roku nedá.

Program 5: Šport

2015/2014

- 297 665 €

Rozpočtovaná výška financií vzbudzuje obavy a vyvoláva dojem nezájmu o šport. Toto je však jednoznačne pohľad do krivého zrkadla, lebo v skutočnosti rozdiel oproti plánu rokov 2014 – 2015 je zhruba toľko, aký je rozdiel v rozpočte 2015 pre prvok Mestský štadión. Každopádne ak si futbalisti a hokejisti zoženú na platy, mesto nebude macošské, a tak ako hokejistom, postaví slušný stánok aj futbalistom. Akurát si budú musieť poslanci zvyknúť, že úver 500 tis. € na dostavbu futbalového štadióna zrejme nebude postačovať a hráči si budú musieť zvyknúť na futbalovejšie ihrisko i prostredie v Bardejovskej Novej Vsi. Treba len dúfať, že nenastane dáka zrada vo FZ a rozpracovaný grant vrátane financií umožní štadión dostavať. Zmluvné nároky pre oba kluby sú naplánované tak ako po minulé roky a dotácie do zvyšných troch fondov budú doplnené neskôr z prebytku hospodárenia za rok 2014 alebo z iných zdrojov.

Oddelenie školstva prichádza s novou iniciatívou, organizovaním Mestskej školskej olympiády.

Program 6: Manažment a správa mesta

2015/2014

+ 270 976 €

Ekonomike štátu sa darí, priemerný plat v národnom hospodárstve sa zvyšuje, preto je táto skutočnosť zohľadnená pri volených orgánoch mesta, kde sa odmeny poslancom

a neposlancom ako aj hlavnému kontrolórovi odvíjajú od tejto skutočnosti. Prilepšia si aj všetci zamestnanci verejnej správy, sú plánované zvýšené finančné prostriedky na valorizáciu miezd k 1.1.2015 o 1,5 % a k 1.7.2015 o ďalšie percento.

Program 7: Cestovný ruch a rozvoj podnikania

2015/2014

- 91 178 €

O cestovný ruch v meste sa predovšetkým starajú osvedčené TIK-y, fungujúce už po novom, pod správou Kultúrneho a turistického centra. Tento subjekt by mal zatiaľ stále uzamknutý Pamätník holokaustu sprístupniť širokej verejnosti a turistom. Na to má navýšené aj finančné prostriedky, vrátane personálneho obsadenia. V tomto programe máme naplánované aj financie za Mestský hnedý priemyselný park Bardejov. Očakáva sa záverečný verdikt a jeho následné plnenie. Je najvyšší čas!

Program 8: Životné prostredie a územný plán mesta

2015/2014

+ 52 144 €

Ekobard, a.s. je pred krachom, neoplotený zberný dvor kvôli majetkovým vzťahom umožňuje nekontrolovateľne uskladňovať odpad hocikomu. Separácia sa minula účinku a musíme začať opäť od mladých a odznova.

Navýšené prostriedky na karanténnu stanicu odrážajú vyšší výber dane za psa. Ešte tak nájsť vhodný priestor pre karanténnu stanicu vrátane vytvorenia jej zákonných parametrov a podmienok.

Program 9: Verejné osvetlenie

2015/2014

- 14 600 €

V meste sa svieti, aj napriek zníženej dotácii sa svietiť bude, pretože cena energie sa znižuje.

Program 10: Kultúra a médiá

2015/2014

+ 114 067 €

Kultúra kopíruje predchádzajúce obdobie, akurát je navýšený kapitálový výdavok 112 500 €, ktorý by mal garantovať ukončenie digitalizácie kina Žriedlo. Či nová technológia kina v starom šate naplní naše ambície je otázne.

Kultúra je atomizovaná v niekoľkých mŕtvych objektoch, vhodnou reštrukturalizáciou pod jednou strechou (slovne i obrazne) by bolo možné ušetriť peniaze na živú kultúru.

Program 11: Starostlivosť o pamiatky

2015/2014

- 1 330 €

Bardejov má vynikajúcu pozíciu z titulu uplatňovania zákona č. 176/2002 Z. z. v platnom znení o ochrane a rozvoji územia Bardejov, na základe ktorého takmer každoročne obdrží zo štátneho rozpočtu dotáciu vo výške 480 000 €. Táto suma nám umožňuje renovovať historické pamiatky Bardejova zapísané v UNESCO. Bardejov je projektovo pripravený vždy – ako pionier - túto dotáciu stavebne využiť. Ubrať z nej nám môže pochybenie za tender ul. Stöcklova, Mesto však bojuje proti pokute 40 tis. € rozkladom a prv už dohodnutým splátkovým kalendárom. Šanca je malá.

Program 12: Sociálne zabezpečenie

2015/2014

- 34 886 €

Krutou realitou je fakt, že kategória ľudská bytosť - senior sa stáva tovarom s neuveriteľnou hodnotou. Ináč to nie je možné kvalifikovať, ak v takomto meste ako je Bardejov je toľko zariadení pre seniorov. Kým ZpS Čergov nemá žiaden problém s financovaním zariadenia, ZpS Topľa už zažilo kvôli insolventnosti aj prerušenie dodávky tepla a teplej úžitkovej vody. Nízkopríjmoví a ťažko postihnutí klienti ani k nemu patriaci denný stacionár švajčiarskeho typu s dvoma pracovníkmi a vykrytými nákladmi na prevádzku, nie je schopný vytrhnúť z biedy klientov, ktorí majú hlboko do vrecka. Je najvyšší čas pristúpiť k reorganizácii oboch našich zariadení.

Program 13: Bývanie a občianska vybavenosť

2015/2014

+ 57 048 €

Na technické zhodnotenie majetku mesta sa plánuje 200 tis. € v investičnom pláne Bardterm-u, s.r.o. a 50 tis. € v investičnom pláne Bardbyt-u, s.r.o. U oboch spoločností ide pri technickom zhodnotení a údržbe o rutinné akcie.

C. ROZPOČET FINANČNÝCH OPERÁCIÍ

C. 1. Príjmové finančné operácie

Príjmové finančné operácie tvoria príjmy z fondov mesta (95 000 €) a plánované čerpanie úveru (800 000 €).

Príjmové finančné operácie spolu: 895 000 €.

C. 2. Výdavkové finančné operácie

Výdavkové finančné operácie tvoria splácanie istín a lízingových splátok v týchto oblastiach:

Doprava – splátka istiny úverov na „inv. akcie mesta“ a „mestské komunikácie“
(301 569 €)

Šport – splátka úveru na zimný štadión (134 767 €)

Manažment a správa mesta – splátka istiny úverov na spolufinancovanie grantov
(471 280 €)

Bývanie a občianska vybavenosť – splátka istiny úveru ŠFRB - „byty Vinbarg“
(54 016 €)

Výdavkové finančné operácie spolu: 961 632 €.

D. PROGRAMOVÝ ROZPOČET

Mesto si splnilo zákonnú povinnosť o zostavení programového rozpočtu na roky 2016 a 2017 v súlade s § 4 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov. Rozpočet obsahuje zámery a ciele, ktoré bude mesto realizovať z rozpočtu výdavkov, avšak uvedené čísla majú iba orientačný charakter, príjmy a výdavky podľa § 9 ods. 3 zákona 583/2004 Z. z. nie sú záväzné.

ZÁVER

Návrh rozpočtu bol prerokovaný na porade primátora mesta, v komisiách MsZ a dňa 8.12.2014 na zasadnutí MsR. Podľa § 9 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov bola splnená podmienka zverejnenia rozpočtu 15 dní pred jeho schválením.

Na základe uvedených skutočností **o d p o r ú ě a m** mestskému zastupiteľstvu

schváliť

návrh programového rozpočtu Mesta Bardejov a zriadených rozpočtových organizácií na rok 2015

a

zobrať na vedomie

návrh programového rozpočtu Mesta Bardejov a zriadených rozpočtových organizácií na roky 2016, 2017

V Bardejove 5. decembra 2014

Mgr. Vladimír Harajda
hlavný kontrolór mesta

Tento materiál obsahuje 7 strán textu